

A DEÁK FERENC ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR TÖRTÉNETE

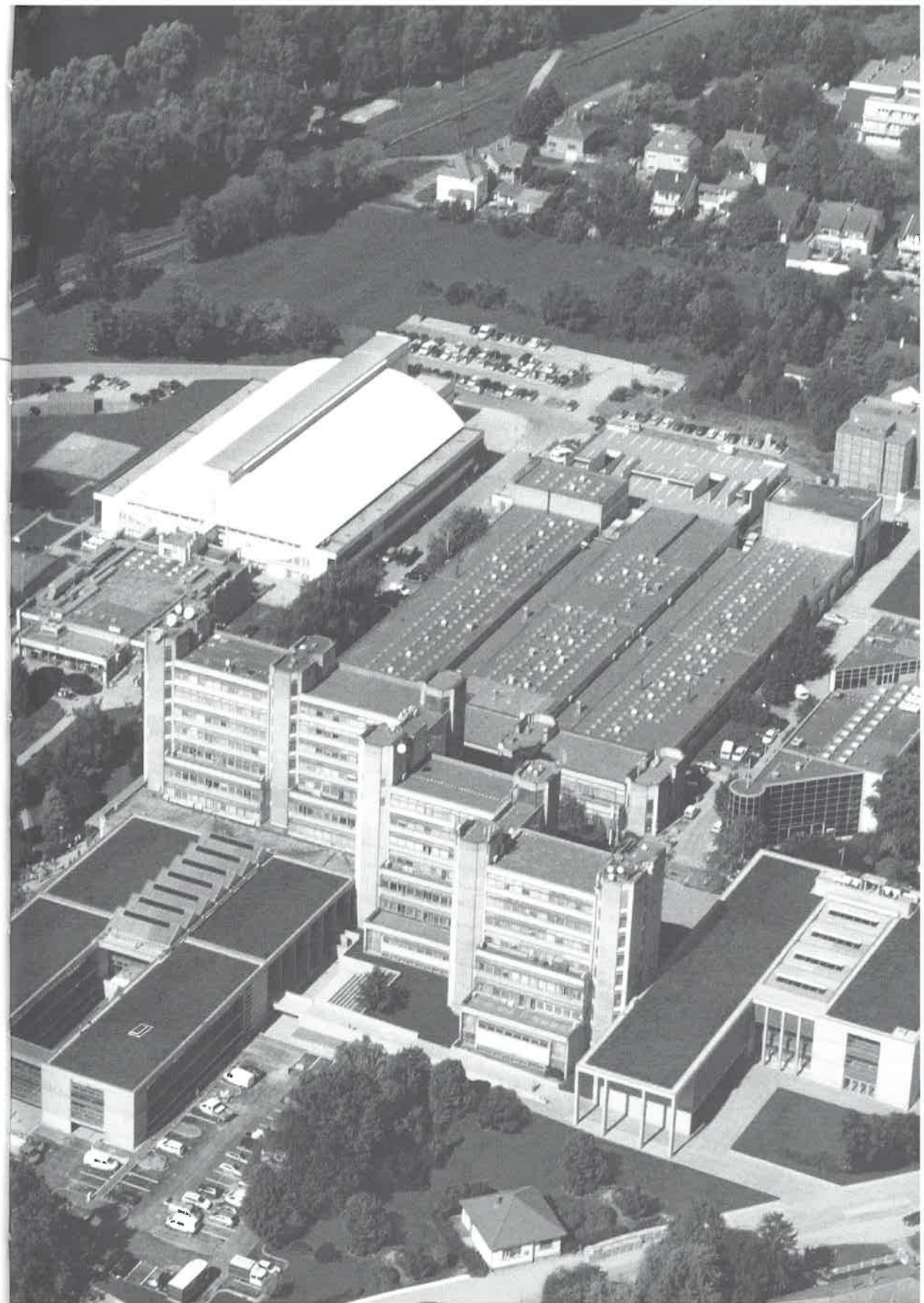
1. A JOGAKADÉMIA KORSZAKA (1776–1892)¹

Győr városának a Dunántúl fejlődésében betöltött szerepe a török 1598-as kiűzése után, a XVII. század folyamán nőtt meg jelentősen. A *tizenötéves háborút* lezáró *zsitvatoroki béke* (1606) rögzítette a Magyar Királyság és a török hódoltság határait a következő évtizedekre. Esztergom elvesztése következtében a Dunántúl egyház-igazgatási és oktatási-szellemi központja Győr lett.

A győri jogászképzés története a XVIII. század első évtizedeire nyúlik vissza. Az itt működő *jezsuita gimnáziumban* 1700-tól kazuisztikát, majd logikát kezdtek oktatni. 1718-tól a tanulmányi rendszer két fokozatát különítették el: a gimnáziumi képzés mellett megjelent a felsőfokú képzés, amelyet „főiskola” illetve „akadémia” névvel illettek. A tíz év szünet után, 1745-ben újra megnyílt *jezsuita akadémián* természetjogot és hermeneutikát is oktattak. Habár XIV. Kelemen pápa az 1773-ban kiadott bullájával feloszlatta a jezsuita rendet, a győri akadémia működése folyamatos maradt, ugyanis Mária Terézia királynő rendelete alapján gróf Zichy Ferenc győri püspök biztosította az oktatói utánpótlást más paptanárok személyében.

A magyarországi felsőoktatás fejlődésének mérföldköve volt, hogy a hivatalnokképzés biztosítása érdekében a nagyszombati egyetem mellett a királynő 1776-ban öt akadémia (Győr, Kassa, Nagyszombat, Nagyvárad, Zágráb) működését engedélyezte. A *Győri Királyi Akadémia* – amely az öt közül egyedüliként a mai Magyarország területén jött létre – az 1776/1777-es tanévben kezdte meg működését; az első ünnepélyes évnyitóra 1776. november 6-án került sor. A tanulmányi rendszert a királynő nevelés- és oktatásügyi reformokat tartalmazó, 1777-ben kiadott *Ratio Educationis* című rendelete határozta meg. Az Akadémia „államosítása” ezzel vált teljessé.

¹ Az 1-3. pontok Biczó Zsolt: *A győri jogászképzés évszázadai* (Universitas-Győr, Győr, 2011) című könyvének alapulvételével készültek.

A Győri Királyi Akadémián három kar: a bölcséleti, a hittudományi és a jogi működött. A két éves jogi tanulmányokat az kezdhette meg, aki a bölcséleti kar mindkét osztályát elvégezte. A jogi kar tárgycsoportjai a következők voltak: államtan; kamarai és gazdasági tudományok; természet-, nemzetközi- és egyetemes közjog; egyházjog. II. József rendelete értelmében az Akadémia az 1785/1786-os tanévtől Pécsen működött; majd másfél évtizedes távollét után, az észak-dunántúli vármegyék és a győri káptalan folyamodványára I. Ferenc király 1802-ben döntött az Akadémia Győrbe való visszahelyezéséről.

Az 1806-ban kibocsátott, ún. *második Ratio Educationis* alapján a jogi tanulmányok rendje is átalakult; a háromévvé váló képzésben nagyobb hangsúlyt kaptak a római jogi, illetve a magyar magánjogi és a büntetőjogi tantárgyak. A napóleoni háborúk Győr városát és az Akadémia működését sem hagyták érintetlenül. Az 1809. június 14-i kismegyeri csatában 29 hallgató vett részt, tiszteletükre 2012 júniusában emlékoszlopot állítottak a Széchenyi István Egyetem campusán.

Az intézmény működésében lényeges változást jelentett, hogy 1844-től a tantárgyak többségét magyarul oktatták. Az Akadémia hallgatói az 1848–49-es forradalom és szabadságharcban jelentős szerepet vállaltak, sokan lettek a nemzetőrség és a honvédség tagjai. A jogi képzés reformja keretében az Akadémia megszüntetése már a forradalom előtt felmerült, azonban erre csak 1850-ben – részben politikai okokból – került sor; a bölcséleti tárgyakat a győri főgimnáziumi képzésbe illesztették be.

A megszűnést követő másfél évtizedben Győr város és vármegye mindent megtett annak érdekében, hogy az Akadémia ismét létrejöhesse. A régi-új intézmény végül a kiegyezés évében, 1867-ben nyitotta meg kapuit *Győri Királyi Jogakadémia* néven. Az első igazgató Hajnik Imre lett, őt 1872-ben Kautz Gusztáv követte, aki az intézmény 1892-es bezárásáig állt annak élén. A jogakadémiák működését 1874-ben megreformálták, az oktatási struktúrát a tudományegyeteméhez igazították. Ennek szellemében a képzés ideje négy évre nőtt, és a Jogakadémiát *Győri Királyi Jog- és Államtudományi Karrá* nevezték át. Ugyanakkor kizárólag az egyetemi jogi karok adhattak doktori címet, és az ügyvédi vizsgák is csak ott voltak letehetőek. Az előzőek miatt a hallgatók száma folyamatosan csökkent, és egy 1888-ból származó királyi rendelet alapján az intézmény 1892 júliusában megszűnt.

Működése idején a Győri Királyi Akadémia, majd a Jogakadémia az Észak-Dunántúl egyik szellemi bölcsőjévé vált. A felvilágosodás, a reformkor, majd a kiegyezés utáni évtizedek kiváló társadalom- és jogtudósai, államférfiúi, közírói oktattak és tanultak az intézményben. Akadémiai tanárok voltak többek között Csatskó Imre és Pauler Tivadar büntetőjogászok, Karvasy Ágoston magánjogász vagy Timon Ákos jogtörténész. A hallgatók közül kiemelendő az 1867-es kiegyezés jogi kereteinek megalkotója, a „haza bölcsé”, Deák Ferenc, aki 1817 és 1821 között tanult Győrben. Neves hallgatója volt még az intézménynek – a teljesség igénye nélkül – Csány László, a Szemere-kormány közlekedési minisztere, Balogh Jenő későbbi igazságügy-miniszter vagy Mikszáth Kálmán író. Győr város történetében fontos szerepet betöltő későbbi polgármesterek is a Jogakadémián tanultak, többek között Zechmeister Károly és Wennes Jenő.

2. A GYŐRI JOGÁSZKÉPZÉS ÚJRAINDÍTÁSA, EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEMSEL (1995–2006)

A győri jogászképzés 1892-ben történt megszűnését követő egy évszázadban több elképzelés született annak újjáélesztésére, azonban ennek feltételei csak az 1990-es években váltak adottá.

A győri felsőoktatási intézmények történetének mérföldköve volt, hogy 1968-ban megkezdte működését a *Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola*. Győr-Révfülu városrészben épült fel a Főiskola

campusa, amelyet 1974-től 1977-ig, az intézetek Győrbe telepítésével folyamatosan vehették birtokba az oktatók és a hallgatók. A KTMF 1986-ban vette fel Széchenyi István nevét. A Főiskola vezetése a nyolcvanas évek második felében célkitűzésként fogalmazta meg az egyetemmé válást. Ennek érdekében megtervezték az oktatási struktúra kiszélesítését; a műszaki mellett többek között a jogi és a közgazdasági képzés elindítását.

Az említett fejlesztések anyagi alapjainak biztosítása érdekében 1990 júniusában megalakult az *Universitas-Győr Alapítvány*, amelyet Győr Megyei Város Tanácsa, a Közlekedési és Hírközlési Minisztérium, a Magyar Államvasutak, a Magyar Műsorszóró Vállalat, a Magyar Posta, a Magyar Távközlési Vállalat, a Magyar Vagon- és Gépgyár és a Főiskola hozott létre.

1992 októberében Szekeres Tamás főigazgató felkérte Bihari Mihályt, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Politológia Tanszékének vezetőjét, hogy készítsen tanulmányt a jogi képzés megindításának lehetőségeiről a Főiskola egyetemmé történő fejlesztése keretében. Az anyag elkészülte után, 1993 januárjában került sor Győrben a Széchenyi István Egyetem koncepciójának bemutatására, amelynek a jogászképzés szerves részét képezte. A Szekeres Tamás által felkért *hattagú bizottság* vezetője Bihari Mihály volt, tagjai Szalay Gyula győri főiskolai tanár, Horváth Pál egyetemi tanár, Kukorelli István egyetemi docens, Hársfalvi Rezső egyetemi adjunktus és Nagy Tibor Gyula minisztériumi főosztályvezető voltak.

A bizottság tagjai egyeztetéseket folytattak az új képzési hely leendő oktatóival és a győri jogász hivatásrendek képviselőivel. Havasiné Orbán Mária, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság elnöke, Nagy Zoltán, az ottani Büntető Kollégium vezetője, Vincze István, a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség főügyésze, Écsi Béla és Havasi Dezső, a Győr-Moson-Sopron Megyei Ügyvédi Kamara egymást követő elnökei támogatásukról biztosították a jogászképzés itteni elindítását. Az említett személyek – és az általuk vezetett szervezetek tagjai – később óraadóként és a záróvizsga-bizottságok tagjaiként vettek és vesznek részt az oktatásban.

A hattagú bizottság – az összetett előkészítő munkát követően – 1994 szeptemberére dolgozta ki a jogászképzés elindításának részletes ütemtervét, amelyet Szekeres főigazgató Ficzere Lajos, az ELTE ÁJK dékánja elé terjesztett. Ezt követően Szekeres Tamás és Szalay Gyula tárgyalásokat folytatott Lamm Vandával, az MTA Jogtudományi Intézetének igazgatójával az együttműködés háromoldalúvá történő bővítéséről. Az 1994 októberében elkészült *megállapodás-tervezet* alapján a győri jogászképzés feltételeinek megteremtését és biztosítását az ELTE ÁJK, a Főiskola és az MTA JTI is vállalta.

1995 januárjában Ficzere Lajos és Szekeres Tamás Előkészítő Bizottságot hozott létre, amelynek vezetője Fűrész Klára dékánhelyettes lett. Az ELTE ÁJK Kari Tanácsa februárban megtárgyalta, majd márciusban jóváhagyta az együttműködési megállapodás tervezetét, a Széchenyi István Főiskola Tanácsa áprilisban tette meg ugyanezt. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium jóváhagyását követően az ELTE Egyetemi Tanácsa is biztosította támogatásáról az elképzelést. Végül június 25-én került sor az együttműködési megállapodás aláírására Ficzere Lajos, Szekeres Tamás és Balogh József, Győr polgármestere részéről.

Az *együttműködési megállapodás* alapján a győri jogászképzés az ELTE ÁJK kihelyezett tagozataként indulhatott meg 1995 szeptemberében. A hallgatók a budapesti jogi karral álltak jogviszonyban, az oktatás az ottani Tanulmányi és Vizsgaszabályzat és Tanterv alapján zajlott, a végzetek számára az Eötvös Loránd Tudományegyetem adott diplomát.

A győri képzés szervezeti kereteit a dokumentum által felállított *ELTE ÁJTK – SZIF Oktatási Intézet* adta. Az Intézet alapító igazgatója Bihari Mihály egyetemi tanár, általános jogkörű igazgatóhelyettese

Szalay Gyula főiskolai tanár lett. Őt tanszék kezdte meg működését: a Jогtörténeti Tanszékét Horváth Pál, a Közjogi Tanszékét Kukorelli István, a Bűnügyi Tudományok Tanszékét Vigh József, a Civilisztikai Tanszékét Lenkovics Barnabás, a Politikatudományi és Jogelméleti Tanszékét Bihari Mihály vezette; a néhány évvel később létrejött Nemzetközi Jogi, Nemzetközi Magánjogi és Európai Jogi Tanszék tanszékvezetője Vörös Imre lett. A jogi szakkönyvtáros Molnár Miklós volt. Az adminisztratív teendőket Héray Tiborné, Udvaros Istvánné és Varga Etelka látta el.

Az első ünnepélyes tanévnyitót 1995. szeptember 21-én tartották a győri Városházán Balogh József polgármester, Ficzer Lajos dékán és Szabó Zoltán államtitkár részvételével. A kezdő évfolyamra 120 hallgatót vettek fel. A város nagy örömmel fogadta, hogy a jogászképzés 103 év után visszatért Győrbe; az eseményre az egyetemre válás fontos lépcsőjeként tekintettek.

Jogi képzés nemcsak a jogász szak keretei között folyt ebben az időszakban. 1994. szeptember 1-jétől a kanadai kormány támogatásával, az ottani St. Lawrence College és a Széchenyi István Főiskola együttműködésében, két éves angol nyelvű, post-secondary jogi asszisztens-képzés indult.

A kilencvenes évek második felében az oktatási feladatok ellátásán túl lefektették a későbbi jogi kar tudományos és hallgatói életének alapjait is. A millicentenáriumi ünnepek alkalmából 1996 májusában megrendezték *Az 1000 esztendő magyar jogalkotás* című jogtörténeti előadásorozatot. 1998 márciusában az 1848-as forradalom százötvenedik évfordulója alkalmából emlékülést rendezett az Intézet. A Széchenyi István Főiskola megalapításának harmincadik évfordulóján, 1998 szeptemberében, a Jubileumi Tudományos Konferencia keretében *Állam- és Jogtudományi Szekció* megszervezésére került sor. 1999 szeptemberében Batthyány Lajos halálának százötvenedik évfordulóján emlékülést tartott az Intézet. 2000 márciusában Frank Ignác tiszteletére rendezett konferenciát a Civilisztikai és a Jогtörténeti Tanszék.

1996-ban jött létre az *ELTE ÁJK Győri Tagozat Hallgatói Önkormányzata és a Magyar Jogász Egyesület Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezetének Ifjúsági Tagozata*. 1997-ben alapították meg a Paragrafus Győri Sajtóegyesületet, amely az 1997 és 2002 között megjelenő *Győri Paragrafus* című hallgatói lapnak biztosított jogi-szervezeti háttérrel. 1998 januárjától Szalay Gyula intézetigazgató-helyettes támogatásával Smuk Péter hallgató szervezte a *Bibó István Egyetemi Klubot*, amelynek célja a hazai társadalmi és politikai kérdések megvitatása, közéleti-szakmai beszélgetések rendezése volt. Ez év szeptemberétől jelent meg a *Győri Európa Jogi Hírlevél* című periodika, amely az Európai Unió jogának aktuális kérdéseivel foglalkozott. A Hírlevél felelős szerkesztői Milassin László és Horváthy Balázs voltak. Szintén 1998-ban jött létre PHARE-forrásból és a Jean Monnet projekt támogatásával az *Európa-tanulmányi Központ*, amelynek vezetője Milassin László lett.

A győri jogászképzés első évtizedében a működés anyagi háttérét (oktatói bérek, hallgatói tanulmányi ösztöndíjak, egyéb költségek) jelentős részben – Szekeres Tamás áldozatos szervező munkájának köszönhetően – az Universitas-Győr Alapítvány biztosította. Az önálló jogi karrá válás érdekében alapvető jelentőségű volt, hogy a győri képzési hely saját oktatói-kutatói személyi állománnyal rendelkezzen. E cél megvalósítása érdekében az Alapítvány ösztöndíjjal támogatta az első évfolyamokból kikerülő fiatal oktatók doktori képzésben való részvételét is.

Az első Győrben tanult joghallgató-évfolyam doktorra avatására 2000. július 1-jén és 14-én került sor az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, Budapesten. Tiszteletükre a Főiskola, az Oktatási Intézet és Győr városa ünnepséget rendezett a győri Városházán. Legutoljára a tanulmányaikat 2001-ben megkezdő győri joghallgatók kaptak budapesti diplomát; az ELTE ÁJK Győri Tagozata 2006. június

30-án formálisan is megszűnt, helyét fokozatosan az önálló jogászképzést indító Széchenyi István Egyetem szervezeti egységei vették át.

3. A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KARÁNAK ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI INTÉZETE (2002–2007)

A Széchenyi István Főiskola az egyetemre válás érdekében a kilencvenes években az előbbieken bemutatott jogi oktatáson felül *egyetemi szintű* műszaki és közgazdasági szakokat is indított. A szakmai profil kialakítása mellett a *képzési-szervezeti integráció* is az önálló egyetem alapításának feltétele volt. A győri jogászképzésnek – illetve az ELTE ÁJK Győri Tagozatának – a leendő Széchenyi Egyetemre való integrációját az Eötvös Loránd Tudományegyetem messzemenőleg támogatta. Végül a törekvéseket siker koronázta; az Országgyűlés 2001. december 11-i döntése alapján – a Főiskola jogutódjaként – 2002. január 1-jei hatállyal létrejött a *Széchenyi István Egyetem*. Az intézmény két karral (Műszaki Tudományi Kar, Jog- és Gazdaságtudományi Kar) és két önálló intézettel (Egészségügyi és Szociális Intézet, Zeneművészeti Intézet) rendelkezett, első rektora Czinege Imre volt.

A győri *universitas* koncepciójának kidolgozásával egyidejűleg – annak szerves részeként – került sor az önálló jogászképzés kereteinek kialakítására is. A kilencvenes évek második felében az ELTE ÁJK Győri Tagozatának népszerűsége töretlen maradt, az itt szerzett diplomával sikeresen helyezkedtek el a frissen végzett jogászok. A kialakult személyi, tárgyi és intézményi feltételeknek köszönhetően a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság a Széchenyi István Főiskola szakindítási kérelmét fenntartások és feltételek előírása nélkül, teljes körűen támogatta. Az előbbieken alapján az oktatási miniszter 2001. február 16-án kelt határozatával engedélyezte az „*egyetemi szintű jogász alapképzési szak indítását*” 2002. szeptember 1-jei hatállyal.

A jogászképzés ekkor még nem önálló kar keretei között indult meg, hanem a Rechnitzer János dékán által vezetett Jog- és Gazdaságtudományi Kar *Állam- és Jogtudományi Intézetének* fő oktatási profiljaként. Az Intézet igazgatói Ficzer Lajos, Révész T. Mihály, majd Szalay Gyula voltak. A jogász szak szakvezetői feladatait Bihari Mihály látta el. Az Intézet 2006. január 1-jével vette fel a legnevesebb győri jurátus, Deák Ferenc nevét.

A kétezres évek első felében az intézeti infrastruktúra jelentős fejlődésen ment keresztül, kialakultak a későbbi Kar működésének a keretei. 2001-ben lehetőség nyílt a jogász és közgazdász szakkollégiumoknak otthont adó Budai úti ingatlan megvásárlására. Az újonnan létrejött *Batthyány Lajos Jogász Szakkollégium* tagjai 2002. szeptember 1-jén költöztek be az épületbe, a programigazgató Smuk Péter lett. Ez év decemberében az Állam- és Jogtudományi Intézet is *önálló épületet* kapott. Ekkor sikerült megvásárolni az egyetemi campusról néhány percnyi sétára lévő korábbi KISZ-iskola, majd Seminar Hotel Áldozat utcai épületét. Az átadóünnepségre 2003. január 6-án került sor, az Intézet márciusban vette birtokba az új helyiségeket. A „J-épület” aulájában március 16-án avatták fel Deák Ferenc mellszobrát, amely Máhr Géza győri szobrászművész alkotása. A *jogi szakkönyvtár* avatása ez év november 26-án történt meg.

Az önálló győri fakultás tudományos megalapozásának fontos pillérei voltak a 2003 és 2007 között megjelent intézeti kiadványok. Szigeti Péter a *Leviatán*, a tudományos közlemények, Egresi Katalin pedig a *Fiatal oktatók tanulmányai* című, rendszerint évente megjelenő tanulmánykötetek szerkesztői teendőit látta el.

Az Intézet életében kiemelkedő esemény volt a XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójának megrendezése 2005 márciusában. Az ügyvezető elnök Patyi András, a társelnök Papp Imre, az ügyvezető titkár Sulyok Gábor volt. November 25-én a győri Hotel Konferencia nagytermében került megrendezésre a *Tízéves a győri jogászképzés* elnevezésű emlékülés. Az előadásokat követően Kun András Győr város alpolgármestere Bisinger József emlékérmeket adott át Bihari Mihálynak, Ficzer Lajosnak, Mezey Barnának és Szalay Gyulának.

Az Intézet működése szempontjából kiemelkedő jelentőségű volt az egyetemi Szenátus azon döntése, amely 2006. január 1-jei hatállyal *nyolc tanszékben* határozta meg az alapvető oktatási-tudományos szervezeti egységeket: az Alkotmányjogi és Politikatudományi Tanszékét Halmai Gábor, a Bűnügyi Tudományok Tanszékét Gellér Balázs, a Jogelméleti Tanszékét Szigeti Péter, a Jogtörténeti Tanszékét Révész T. Mihály, a Kereskedelmi-, Agrár- és Munkajogi Tanszékét Szalay Gyula, a Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszékét Patyi András, a Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszékét Lamm Vanda, a Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszékét Lenkovich Barnabás vezette.

A képzési szerkezet is lényeges átalakuláson ment át a jelzett időszakban; megteremtődtek a karrá válás feltételei. 2004. január 1-jével megkezdte működését a *Multi-diszciplináris Társadalomtudományi Doktori Iskola*, amely tudományos fokozat (PhD) megszerzését tette lehetővé az állam- és jogtudományok területén is. 2004 szeptemberében – a Móra Ferenc Általános Iskola és Szakközépiskolával megkezdett együttműködés keretei között – megindult a *jogi asszisztens* felsőfokú szakképzés. A 2005/2006-os tanév őszi félévétől *levelező tagozaton* is megkezdődött a jogászképzés. 2006. szeptember 1-jén indult meg a vállalati és intézményi specializációt kínáló *nemzetközi igazgatás* BA képzés a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Intézetben.

4. A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM DEÁK FERENC ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARA (2007–2015)

A több mint egy évtizedes előkészítő munka eredményeként, a Széchenyi István Egyetem Szenátusa 2006. december 11-én – az egyetemre minősítést kimondó parlamenti döntés ötödik évfordulóján – döntött a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar létrejöttéről.

4.1. A Kar vezetése²

A 2006. decemberi ünnepség keretében iktatták be Dr. Szalay Gyula CSc egyetemi docenst, aki 2007. január 1-jétől 2012. december 31-ig töltötte be a dékáni tisztséget. A jelenlegi dékán Dr. Lévaayné Prof. Dr. Fazekas Judit CSc egyetemi tanár, aki a kari és az egyetemi szinten kapott egyöntetű támogatást követően 2013. január 1-jétől látja el a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar vezetését.

A dékánhelyettesi pozíciókat az alábbi oktatók töltötték, illetve töltik be:

Általános és oktatási dékánhelyettes:

2007–2008	Dr. Patyi András PhD egyetemi docens (oktatási dékánhelyettes)
2008–2012	Dr. Kovács Gábor PhD egyetemi docens (oktatási dékánhelyettes)
2013–	Dr. habil. Smuk Péter PhD egyetemi docens

² A Kar személyi állománya vonatkozásában a 2015. szeptember 1-jei állapot látható.

Tudományos és nemzetközi dékánhelyettes:

2007–2008	Dr. Sulyok Gábor PhD egyetemi docens (tudományos dékánhelyettes)
2008–2010	Dr. Patyi András PhD egyetemi docens (tudományos dékánhelyettes)
2010–2012	Dr. habil. Sulyok Gábor PhD egyetemi docens (tudományos dékánhelyettes)
2013–	Dr. Németh Imre PhD egyetemi docens

Fejlesztési és társadalmi kapcsolatok dékánhelyettes:

2011–2014	Dr. Barna Attila PhD egyetemi docens
2014–	Dr. Szegedi András PhD egyetemi docens

A Kari Titkárságot Dr. Horváth Károly egyetemi adjunktus, majd Dr. Karácsony Gergely PhD egyetemi adjunktus vezette, illetve vezeti. A Dékáni Hivatal munkatársai: Hencsei Tímea gazdasági ügyintéző, Csizmarik Eszter és Dr. Rácz Rita dékáni asszisztensek. A Tanulmányi Osztály ügyintézői: Farkasné Csengei Zsuzsanna és Nagy Zoltánné. A kari könyvtáros Biczó Zalán.

4.2. A Kar szervezeti egységei³

4.2.1. A Kar Tanszékei

Ahogy azt már említettük, a kari tanszéki struktúra mai formáját 2005-2006-ban nyerte el. Az alábbiakban rövid összefoglalók olvashatók a Tanszékek tevékenységéről, a tanszékvezetők személyében 2007 után bekövetkezett változásokról, a tanszéki oktatókról és az ügyintézőkről.

Alkotmányjogi és Politikatudományi Tanszék

Az Alkotmányjogi és Politikatudományi Tanszék 2002-ben jött létre, az ELTE ÁJTK – SZIF Oktatási Intézetéhez tartozó két szervezeti egység részbeni összeolvadásából. A Tanszék oktatási küldetése a hatályos szabályozás ismertetésén túl az alkotmányos kultúra fontosságának átadása is. A Tanszéken folyó kutatómunka a tudományos életben való intenzív, szakmailag igényes részvételt célozza meg. A Tanszék oktatási feladatainak gerincét az alkotmányjogi és politológiai főképzések és szemináriumok alkotják, azonban számos alternatív és fakultatív tantárgyat is gondoz. Emellett a Tanszék oktatói közreműködnek a nemzetközi igazgatási BSc és MSc szakos hallgatók képzésében is. A Tanszék fő kutatási területe a parlamenti jog, a munkatársak e témán kívül az alkotmányjogi és politológia egyéb területein is aktív publikációs tevékenységet folytatnak.

Tanszékvezető: Prof. Dr. Halmai Gábor DSc egyetemi tanár, 2007-től Prof. Dr. Kukorelli István DSc egyetemi tanár, 2013-tól Dr. habil. Smuk Péter PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Prof. Dr. Bihari Mihály DSc professor emeritus, Prof. Dr. Kukorelli István DSc egyetemi tanár, Dr. Stumpf István CSc egyetem docens, Dr. Váczi Péter PhD egyetemi adjunktus, Dr. Karácsony Gergely PhD egyetemi adjunktus, Dr. Erdős Csaba PhD egyetemi adjunktus

A Tanszék korábbi oktatói voltak többek között: Dr. Papp Imre PhD, a győri *Jogkliniká* megszervezője, Dr. Polgári Eszter PhD, Dr. Tordai Csaba

Tanszéki ügyintéző: Dr. Horváthné Körmeny Katalin

³ A szervezeti egységek bemutatása a Széchenyi István Egyetem Tudásmenedzsment és Nemzetközi Kapcsolatok Központja által szerkesztett *Éves jelentés 2013 és Éves jelentés 2014* című kiadványok, valamint a Kar és a Doktori Iskola honlapjai (dfk.sze.hu, doktiskjog.sze.hu) tartalmainak felhasználásával készült.

Bűnügyi Tudományok Tanszék

A Bűnügyi Tudományok Tanszék 1996-ban alakult, mindenekelőtt az állam- és jogtudományok, azon belül is a normatív és az empirikus bűnügyi tudományok területén rendelkezik kutatási kompetenciákkal. Kiemelt szakterületei közé tartozik az egészségügyi büntetőjog, a bioetika, az igazságügyi orvostan, a nemzetközi bűncselekmények joga, a nemzetközi bűnügyi együttműködés joganyaga, a sértett beleegyezésének relativizálódó határainak és az alkotmányos büntetőjog összefüggéseinek vizsgálata. Nem normatív jellegű kutatási területként a büntetőpolitika, a fiatalkori bűnözés és a gazdasági bűnözés területe is a tanszék profiljának meghatározó része. A jelzett témákban évente szerveznek konferenciát, illetve rendszeresen vesznek részt társintézmények ezen összefüggésekben szervezett tudományos rendezvényein. A kollégák döntő részben gyakorló jogászok is egyben, így a megszerzett elméleti tudást praktikus tekintetben is alkalmazzák. A gyakorlati tudást a szükséghez és a lehetőségekhez mérten hasznosítják az elméleti kutatás, oktatás keretei között is.

Tanszékvezető: Dr. Gellér Balázs PhD egyetemi docens, 2007-től Dr. M. Nyitrai Péter PhD egyetemi docens, 2012-től Dr. Kovács Gábor PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Dr. Németh Imre PhD egyetemi docens, Dr. Nyitrai Péter PhD egyetemi docens, Dr. Bartkó Róbert PhD egyetemi adjunktus, Dr. Nagy Klára PhD egyetemi tanársegéd, Dr. Mészáros Ádám PhD egyetemi tanársegéd, Dr. Bencze Krisztina egyetemi tanársegéd, Dr. Payrich András egyetemi tanársegéd, Dr. Czebe András PhD hallgató

Tanszéki ügyintéző: Dr. Horváthné Körmendi Katalin

Jogelméleti Tanszék

A Tanszék fő profilja az állam- és jogelmélet területe, melyet alaptani, propedeutikai tárgyként, majd jogszociológiaként, végül szintetikus jogkoncepcióként (a pozitív jogi jogréteg, a természetjog és történeti-szociológiai elemek viszonyának magyarázata) oktatnak. A Tanszék az állam- és jogtudományok, így a jogelmélet, az államelmélet, az alkotmányjog és a jogszociológia területén rendelkezik kutatási kompetenciákkal. A kutatási témák közé tartozik jogalkalmazás jogelméleti kérdéseinek és a jogállamiság kritériumainak vizsgálata; a szuverenitás-fogalom változásai a globalizáció, illetve a regionalizáció hatására; a kritikai társadalomtudományi megismerés specifikumai; a formális- és materiális alkotmány koncepciója az olasz alkotmányjogban. A filozófia és az etika tantárgyak oktatása során egy olyan tematikai szerkezetre törekszenek, amely lehetőséget teremt a filozófia és a szaktudományok érvényességi igényeinek összehangolására. Itt olyan alapproblémákhoz kapcsolódnak – a jog, a politika és az állam fogalmi több szempontú kifejtéséhez, illetve a természetjogi gondolat megalapozásához – melyek a jogelméleti és jogfilozófiai stúdiumokhoz is szükségesek.

Tanszékvezető: Prof. Dr. Szigeti Péter DSc egyetemi tanár

A Tanszék oktatói: Prof. Dr. Takács Péter CSc egyetemi tanár, Dr. habil. Egresi Katalin PhD egyetemi docens, Dr. Szoboszlai-Kiss Katalin PhD egyetemi docens, Dr. Pongrácz Alex egyetemi tanársegéd

A Tanszék korábbi oktatói voltak többek között: Prof. Dr. Földesi Tamás DSc, a Filozófia c. tantárgy vezető oktatója, Prof. Dr. Cs. Kiss Lajos CSc, akinek kiemelkedő szerepe volt a *Jog – Állam – Politika* című kari periodika létrejöttében

Tanszéki ügyintéző: Gönczölné Németh Beatrix

Jogtörténeti Tanszék

A Tanszék az állam- és jogtudomány tudományterületen végzi tevékenységét. Kutatásai az alábbi területekre terjednek ki: a sajtószabadság és jogi szabályozása a dualizmus korában, a generális klauzulák története, dogmatikai és összehasonlító elemzése, a kötelmi jog egyes általános részbeli jogintézményeinek történeti meghatározottsága, az állam elleni bűncselekmények történeti elemzése, a büntetés-végrehajtási jog magyarországi története, a nemzetközi terrorizmus visszaszorítását célzó törekvések története, valamint a hazai katonai büntetőjog és igazságszolgáltatás története, illetve a fegyveres védelmi szervezet modernkori szabályozásának története. A jogászképzés, illetve a nemzetközi igazgatás szak tanterve a Jogtörténeti Tanszék számára öt kötelező főkéllégium oktatását írja elő. Az általános ismereti karaktert is hordozó két-két jogtörténeti stúdiumon kívül a római jog ismeretanyaga, illetve annak elsajátítása, a latin nyelvi alapozással együtt segíti a hallgatók felkészítését a további tanulmányaik folytatására. Ezek a tárgyak jelentősen hozzájárulnak az értelmiségi képzéssel szemben támasztható követelmények megvalósulásához is. A jogtörténeti tárgyak oktatása, a történeti alapozó ismeretek elsajátítása elengedhetetlenül fontos az egységes jogászképzés keretein belül.

Tanszékvezető: Dr. Révész T. Mihály CSc egyetemi docens, 2010-től Dr. Barna Attila PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Dr. Révész T. Mihály CSc egyetemi docens, Prof. Dr. Mezey Barna DSc egyetemi tanár, Dr. Pálvölgyi Balázs PhD egyetemi docens, Dr. Deli Gergely PhD egyetemi docens, Dr. Szoboszlai-Kiss Katalin PhD egyetemi docens, Dr. Siklósi Iván PhD egyetemi adjunktus, Dr. Farkas Ádám egyetemi tanársegéd, Szemánné Deme Andrea nyelvtanár

A Tanszék korábbi oktatói voltak többek között: Prof. Dr. Horváth Pál DSc, a győri – és a magyar – jogászképzés múltjának neves kutatója, Prof. Dr. Földi András DSc, a római jog vezető oktatója a Karon, Dr. Kállay István, aki gazdag jogtörténeti gyűjteményét *Kállay Memorial Library* néven az Egyetemi Könyvtárnak adományozta 2014-ben

Tanszéki ügyintéző: Gönczölné Németh Beatrix

Kereskedelemi, Agrár- és Munkajogi Tanszék

A Tanszék a Széchenyi István Egyetem megalakulásától, 2002. január 1-jétől kezdődően önálló tanszék. Alapvetően három nagy kutatási és oktatási terület gondozásával foglalkozik. A kereskedelmi jogi diszciplína felöleli a társasági jog, a szövetkezeti jog, a versenyjog, a kereskedelmi szerződések joga, a logisztika joga, a fuvarjog, a szállítványozási jog, a biztosítási jog, értékpapírjog, bankjog, tőzsdejog és a konszernjog kutatását és oktatását. A tanszék a munkajog egészének átfogó kutatását és oktatását végzi, különös tekintettel a munkajogi felelősség elméletét, beleértve a közszféra munkajogát és a gender-kutatást. Az agrárjogi oktatás és kutatás komplex módon átfogja a környezet- és természetvédelem jogi szabályozását is. E körben a Tanszék főbb kutatási területei az agrár-környezetvédelem joga, az ingatlan-nyilvántartási és telekkönyvi jog. Mindhárom kutatási és oktatási területen a felsorolt jogterületek nemzetközi, különösen az európai jogi vetületét is oktatja, kutatja.

Tanszékvezető: Dr. Szalay Gyula CSc egyetemi docens, 2010-től Dr. Szegedi András PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Dr. Szalay Gyula CSc egyetemi docens, Dr. Horváth Gergely PhD egyetemi docens, Dr. Göndör Éva PhD egyetemi docens, Dr. Glavanits Judit PhD egyetemi adjunktus, Dr. Ferencz

Jácint PhD egyetemi adjunktus, Dr. Vermes Attila egyetemi tanársegéd, Dr. Vándor Csaba egyetemi tanársegéd, Dr. Kovács Viktória PhD hallgató

A Tanszék korábbi oktatói voltak többek között: Dr. Hágelmayer Istvánné CSc, a munkajog győri oktatásának megszervezője, Dr. Szalay László, üzleti jogi kurzusok előadója

Tanszéki ügyintéző: Pénzes Adél

Közigazgatási Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

A 2002-ben alakult Tanszék mindenekelőtt az alkotmányjog, a közigazgatási jogtudomány, a pénzügyi jogtudomány és az államháztartási jog területén folytatja tudományos tevékenységét. Kutatási témáik többek között: a közigazgatás alkotmányossága, a közigazgatási autonómiák, a közigazgatási bírászkodás, a távközlési és hírközlési rendszerek, a pénzügyi piacok feletti felügyelet jogi aspektusai, a közszolgáltatások, a közfeladatok kiszervezése, valamint a közpénzügyek joga. A Tanszék mottója: „Gyakorold, kutasd, oktasd!” A Tanszék munkatársai oktatják a közigazgatási és pénzügyi jogot, azt párhuzamosan kutatják, gyakorolták és gyakorolják is. A polgármesteri hivatal jegyzőjének szerteágazó hatásköre, az országos főhatóság, valamint a megyei kormányhivatal kormánytisztviselőjének döntési és törvényességi felügyeleti feladatai, a közigazgatási bíró ítélkező tevékenysége, az államtitkár irányító feladatai, az ügyvéd sajátos látásmódja, az alkotmánybírói döntés előkészítőjének felelőssége olyan készségek, amelyek átadása során értékesek a Tanszék oktatóinak gyakorlati tapasztalatai.

Tanszékvezető: Prof. Dr. Patyi András PhD egyetemi tanár, 2012-től Dr. Lapsánszky András PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Prof. Dr. Verebélyi Imre DSc professor emeritus, Prof. Dr. Patyi András PhD egyetemi tanár, Dr. Bende-Szabó Gábor CSc egyetemi docens, Dr. Pardavi László PhD egyetemi docens, Dr. Hulkó Gábor PhD egyetemi docens, Dr. Szalai Éva címzetes egyetemi docens, Dr. Gyurita Erzsébet Rita egyetemi adjunktus, Dr. Horváth Károly óraadó, Dr. Kálmán János egyetemi tanársegéd, Dr. Fehér Júlia PhD hallgató

Tanszéki ügyintéző: Pénzes Adél

Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszék

A Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszék – az 1990-es évek közepére visszanyúló előzmények után – mai formájában 2005-ben jött létre. A Tanszék az általa gondozott nemzetközi köz- és magánjogi, valamint európai uniós jogi tantárgyak jellegéből adódóan nemcsak a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar képzési területein vállal tevékeny részt, hanem az Egyetem egyéb szakjain (például a nemzetközi kapcsolatok szakon, illetve a nemzetközi tanulmányok szakon) folyó oktatási munkában is közreműködik. Emellett a Tanszék fiatal munkatársai az Egyetem többi karain és intézeteiben is jelentős oktatási tevékenységet folytatnak egyes általános bevezető kurzusok (Jogi ismeretek, EU ismeretek) tartásával. A Tanszék a képzés magas színvonalát kiterjedt tudományos tevékenységet folytató, országosan és nemzetközileg elismert elméleti, valamint kiválóan felkészült gyakorlati szakemberek bevonásával kívánja biztosítani. Ennek megfelelően a munkatársak többsége rendelkezik tudományos fokozattal, és a fiatal oktatók a Kar Doktori Iskolájában folytattak, illetve jelenleg is folytatnak PhD tanulmányokat.

Tanszékvezető: Prof. Dr. Lamm Vanda akadémikus, egyetemi tanár, 2010-től Dr. Milassin László PhD egyetemi docens

A Tanszék oktatói: Prof. Dr. Lamm Vanda akadémikus, professor emerita, Dr. habil. Sulyok Gábor egyetemi docens, Dr. Horváth Balázs PhD egyetemi docens, Dr. Ganczer Mónika PhD egyetemi adjunktus, Dr. Kecskés Gábor PhD egyetemi adjunktus, Dr. Knapp László egyetemi tanársegéd, Gömbös Csilla PhD hallgató

A Tanszék korábbi oktatója volt többek között: Prof. Dr. Vörös Imre akadémikus, korábbi alkotmánybíró, a nemzetközi magánjog győri oktatásának egyik megszervezője. A Tanszék és a Doktori Iskola oktatási-kutatási munkájában tevékeny részt vállalt Dr. Frank Orton, Bosznia-Hercegovina korábbi ombudsmanja, aki ennek elismeréseként a Kartól díszdoktori (Honoris Causa doktor) címet kapott 2014-ben.

Tanszéki ügyintéző: Gönczölné Németh Beatrix

Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék

A Tanszék 2002-ben alakult, elsősorban az állam- és jogtudomány, illetve a polgári jog tudományterületén végzi tevékenységét. A Tanszék kutatási területei közé sorolható a polgári jog, a személyi jog, a dologi jog, a tulajdoni rendszer, az emberi jogok, a szellemi alkotások joga, a szerzői jog, az iparjogvédelem, a kötelmi jog, a szerződés érvénytelensége, a szerződésszegés, az angolszász jog, a családjog, a fogyasztóvédelmi jog, a kártérítési felelősségtan, a magyar és európai polgári eljárásjog és az európai fizetésképtelenségi jog.

Tanszékvezető: Prof. Dr. Lenkovics Barnabás CSc egyetemi tanár, 2015-től Dr. Lévyáyné Prof. Dr. Fazekas Judit CSc egyetemi tanár

A Tanszék oktatói: Prof. Dr. Lenkovics Barnabás CSc egyetemi tanár, Dr. Herédi Erika PhD egyetemi docens, Dr. Menyhárt Ádám PhD egyetemi docens, Reiderné Dr. Bánki Erika PhD egyetemi docens, Dr. Szalai Péter PhD egyetemi docens, Dr. Kőhidi Ákos PhD egyetemi adjunktus, Dr. Keserű Barna Arnold egyetemi tanársegéd

A Tanszék korábbi oktatói voltak többek között: Dr. Somlai Zsuzsanna, a polgári perjog oktatója, Dr. Székely László PhD volt dunai kormánybiztos, 2013-tól az alapvető jogok biztosa

Tanszéki ügyintéző: Pénzes Adél

4.2.2. A Kar egyéb szervezeti egységei

Európa-tanulmányok Központ

1998-ban az Európai Bizottság Magyarországi Delegációja és a Külügyminisztérium megállapodása alapján, PHARE pályázati támogatással létrejövő hazai Európa-tanulmányi központok egyike a Széchenyi István Főiskola égisze alatt jött létre. A Központ a megalakulását követően sikeresen pályázott a Jean Monnet projekt keretében elnyerhető összegekre. A kétezres évek közepére eredményesen kialakította az európai uniós kurzusok anyagi és személyi oktatási bázisát, tudományos rendezvényeket és workshopokat rendezett, együttműködött a hazai és külföldi társszervekkel.

A Központ vezetője: Dr. Milassin László PhD egyetemi docens

Parlamenti Kutatások Központja

A Parlamenti Kutatások Központja 2011 tavaszán alakult meg a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karán. Létrehozásának célja, hogy önálló kutatóműhelyként erősítse

a Kar kutatási profilját, támogassa a PKK munkájában részt vevő oktatók szakmai előmenetelét publikációik megjelentetésével, tudományos konferenciákon való részvétel, illetve előadás lehetőségének biztosításával, illetve biztosítsa a kari kutatási főirányhoz (Parlamentarizmus és jó kormányzás) kapcsolódó kutatások intézményi feltételeit.

A Központ vezetője: Prof. Dr. Kukorelli István DSc egyetemi tanár

Magánjogi Kutatások Központja

A Magánjogi Kutatások Központja 2013-ban jött létre a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karán. Létrehozásának célja, hogy a magánjog tárgykörébe tartozó kutatási tevékenységet folytató szervezetekkel, egyetemekkel kialakult kutatási célú együttműködést elősegítse, elmélyítse és intézményes formába rendezze. Ennek révén biztosítsa a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar magánjogi kutatási főirányához kapcsolódó kutatási tevékenység intézményi kereteit, erősítse a polgári jogi, a kereskedelmi és munkajogi, valamint az európai és nemzetközi magánjogi kutatások intenzitását.

A Központ vezetője: Dr. Lévainé Prof. Dr. Fazekas Judit CSc egyetemi tanár

Kriminalisztikai és Kriminológiai Kutatóközpont

A 2014-ben megalakult Kriminalisztikai és Kriminológiai Kutatóközpont célja a kriminalisztikában jártas külső szakemberek és az Egyetem innovációs munkájának összehangolása; a kriminalisztika és kriminológia aktuális, nem- vagy kevésbé kutatott szegmenseinek feltérképezése. Külsős szakemberek bevonásával hozzá kíván járulni a kriminalisztika elméletének és gyakorlatának fejlesztéséhez, valamint a jogászok kriminalisztikai ismereteinek széleskörű bővítéséhez. Célja továbbá innovatív kutatások kezdeményezése és lefolytatása, a kriminalisztikai és kriminológiai tárgyú kari kutatások intézményi háttérének biztosítása, valamint a tárgyhoz kapcsolódó kutatási, publikációs lehetőségek feltérképezése, kiaknázása.

A Központ vezetője: Dr. Kovács Gábor PhD egyetemi docens

Német Jogi Centrum

A 2014-ben létrejött Német Jogi Centrum célja, hogy hozzájáruljon azon országok jogrendszerének megismeréséhez, amelyekben a német a hivatalos nyelv. Tevékenysége során a Centrum együttműködik elsősorban a régió gazdasági társaságaival, másodsorban a hazai és nemzetközi tudományos-, kutatási és oktatási intézetekkel.

A Centrum vezetője: Dr. Deli Gergely PhD egyetemi docens

Szlovák Jogi Centrum

A 2014-ben megalakult Szlovák Jogi Centrum célja, hogy kutatásokat kezdeményezzen és végezzen a magyar és a szlovák jogrendszer elméleti összehasonlítása területén, megteremtse a lehetőséget a Kar hallgatói számára a szlovák jog alapjainak megismerésére, valamint támaszt nyújtson a mindennapi jogalkalmazás számára a gyakorlatban kiemelt jelentőséggel bíró jogintézmények összehasonlító jogi módszerrel történő megismertetésével.

A Centrum vezetője: Dr. Hulkó Gábor PhD egyetemi docens

Közszolgálati Képzési Központ

A Közszolgálati Képzési Központ a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karán kezdte meg működését 2014-ben. Feladata a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012 (IX. 28) Korm. rendelet rendelkezései szerinti konkrét továbbképzési programok „*blended learning*” típusú képzéseinek szervezése és lebonyolítása.

A Központ vezetője: Dr. Barna Attila PhD egyetemi docens

A Központ ügyintézője: Kapitány Alíz

4.2.3. Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

2007. január 1-jén a Jog- és Gazdaságtudományi Kar helyett két önálló fakultás – a Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar és a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar – alakult, melyek keretei között ezentúl külön szervezeti egységekben folyik a jogászok és a közgazdászok képzése. A különválás és az önálló jogú graduális képzések megindulása után jogos igényként merült fel mindkét utódintézményben a saját jogú doktori képzés (PhD) indítása. A Magyar Akkreditációs Bizottság támogató döntése után 2008. június 1-jei hatállyal kezdte meg működését az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola. A Doktori Iskola önálló szervezeti egysége a Széchenyi István Egyetemnek. Azonban a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karral való szoros együttműködésben elkötelezett a hazai és nemzetközi jogtudomány fejlesztése, a Kar humánpolitikai minőségének javítása és nemzetközi hírnevének öregbítése iránt. Fontos céljának tekinti a magas színvonalú kutatómunka és az oktatói utánpótlás biztosítását, és ekként a minőségi jogászképzés hosszútávra történő megalapozását. A Doktori Iskolában évente átlagosan 10-15 doktorandusz kezd meg tanulmányait, 2-3 hallgató nappali képzésben. Az elmúlt hét évben 26 fő szerzett tudományos fokozatot.

A Doktori Iskola vezetője: Prof. Dr. Verebélyi Imre DSc egyetemi tanár, 2014-től Prof. Dr. Szigeti Péter DSc egyetemi tanár

A Doktori Iskola titkára: Dr. Smuk Péter PhD egyetemi docens, 2012-től Dr. Kecskés Gábor PhD egyetemi adjunktus

A Doktori Iskola ügyintézője: Szalay Orsolya

4.2.4. Batthyány Lajos Szakkollégium

A Szakkollégium az 1998-tól hallgatói kezdeményezésként működő Bibó István Egyetemi Klub alapján jött létre az ELTE jogi kara kihelyezett tagozatának hallgatóiból. A Batthyány Lajos Szakkollégium hivatalosan 2001-ben alakult meg, ekkor egyrészt az infrastruktúrát biztosító Főiskola egyetemi rangot kapott, másrészt az Oktatási Minisztérium támogatásából az intézmény külön épületet tudott biztosítani (a jogász és a közgazdász) szakkollégiumai számára. Mára a Szakkollégium a kari tehetséggondozás egyik legfőbb bázisává vált. Évente több szakmai programot szervez, tanulmányköteteket és folyóiratot jelentet meg. A Kar köztársasági ösztöndíjasainak és a tudományos diákköri munkák szerzőinek a zöme is a szakkollégisták közül kerül ki. Immár egy évtizedes múltra visszatekintő rendezvénye a nyári egyetem (*Batthyány Summer School*), amelyen főként közép-európai hallgatók vesznek részt.

A Szakkollégium programigazgatója: Dr. Smuk Péter egyetemi adjunktus, 2008-tól Dr. Karácsony Gergely egyetemi tanársegéd, 2012-től Dr. Farkas Ádám egyetemi tanársegéd, 2013-tól Dr. Kálmán János egyetemi tanársegéd

4.2.5. Társadalmi Tanács

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Társadalmi Tanácsa 2009-ben alakult meg. Létrejöttének célja az volt, hogy – elsősorban a régióban működő – jogi és igazgatási intézmények, partnerválalatok vezetőivel párbeszéd alakuljon ki a Kar oktatási-tudományos profiljának javítása érdekében. A Társadalmi Tanács fő feladata a felsőoktatással kapcsolatos társadalmi-gazdasági igények figyelemmel kísérése és ennek alapján javaslattevés a Kar tevékenységének, képzési rendszerének, szakstruktúrájának fejlesztésére; illetve az oktató-nevelő munka értékelése a fogadói oldal, azaz a társadalmi-gazdasági igények szempontjából. Emellett a Tanács véleményezi a Kar oktatási-kutatási tevékenységével, illetve a szervezeti és a gazdálkodási rendszerének fejlesztésével kapcsolatos terveket; és javaslatot fogalmaz meg a Kar hazai és nemzetközi kapcsolatainak bővítésére vonatkozóan, és ezek megvalósításában közreműködik.

A *Társadalmi Tanács elnöke*: a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar dékánja

4.3. A Kar képzési struktúrája⁴

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar fő tevékenységét továbbra is a tíz féléves, osztatlan jogászképzés gondozása jelenti, amelyet nappali és – a 2005/2006-os tanévtől – levelező munkarendben lehet elvégezni. A népszerű, hat szemeszteres *nemzetközi igazgatás BA* képzés keretében intézményi és vállalati szakirány között választhatnak a hallgatók. Emellett 2009 szeptemberétől a Kar elindította a négy féléves *európai és nemzetközi igazgatás MA* szakot. A Magyar Akkreditációs Bizottság támogató döntése alapján 2014 szeptemberétől két új képzés is beindításra került a Karon; az igazságügyi igazgatás BA és a *munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási BA* szakok. A munkaügyi és társadalombiztosítási szak két specializációban (munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítási) való részvétel lehetőségét nyújtja. 2013 őszétől a Kar önállóan látja el a kétéves *jogi felsőoktatási szakképzés* oktatási feladatait.

A két Intézet, majd a Kar a győri jogászképzés 1995-ös újraindítása óta szoros kapcsolatot épített ki az igazságszolgáltatás és a közigazgatás Győrben működő szerveivel, valamint a többi jogász hivatásrend (ügyvédség, közjegyzők) itteni testületeivel. A győri jogi és igazgatási képzés lényeges sajátossága, hogy a kezdetektől fogva *tapasztalt gyakorlati szakemberek bevonásával* zajlik. Ez szemináriumi csoportok oktatását, egyes speciális témák vonatkozásában előadások tartását, valamint tudományos diákköri rendezvények keretében a gyakorlati munka szegmenseinek bemutatását jelenti. A felek közötti együttműködés eredményeként a Kar hallgatói *szakmai gyakorlatukat* az említett szervezetek, intézmények, irodák valamelyikében végezhetik, amely lényegesen megkönnyíti a későbbi elhelyezkedésüket.

4.4. A Kar által szervezett tudományos rendezvények

A Kar – az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolával együttműködve – félévente jellemzően több magyar és idegen nyelvű tudományos konferenciát, emlékülést, workshopot szervez, amelyre hazai és külföldi előadókat is meghív. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – a Karrá válás óta megrendezett főbb események kerülnek bemutatásra.

Szladits Károly emlékkonferencia Dunaszerdahelyen

2010. április 16-án a Kar emlékkonferenciát rendezett Szladits Károly jeles magánjogász tiszteletére szülővárosában, a szlovákiai Dunaszerdahelyen. Az emléktábla elhelyezése után Kállay István főiskolai docens tartotta meg köszöntő beszédét. Ezt követően a Polgármesteri Hivatal épületében Lenkovics Barnabás tanszékvezető egyetemi tanár nyitó előadásában méltatta Szladits életművét. A konferencia keretében a brno-i, a nagyszombati és a győri egyetem jogtudományi doktori iskoláinak PhD hallgatói a „*Mai polgári jogi kódexek és mai kereskedelmi jogi szabályok*” című tudományos ülésen vizsgálták a jelenkori magánjog egyes kérdéseit.

Világújrjogi perbeszédverseny

A Nemzetközi Ürügynökség Európai Világújrjogi Központja, a Nemzetközi Jogi Egyesület Magyar Tagozata és a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar szervezésében a három kontinensre kiterjedő Manfred Lachs Világújrjogi Perbeszédverseny európai regionális fordulója 2010. április 29–30-án került megrendezésre. A perbeszédversenyen kilenc csapat mérte össze tudását egy fiktív jogeset feldolgozása és álláspontjaik ütköztetése során. Hat európai állam kilenc intézménye képviseltette magát a megmérettetésen: az Aberdeeni Egyetem és a The Honourable Society of Inner Temple az Egyesült Királyságból, a Leideni Egyetem Hollandiából, a Sziléziai Egyetem Lengyelországból, a Kölni és a Lüneburgi Egyetem Németországból, a Genovai Egyetem Olaszországból, valamint a Népek Barátsága Egyetem Oroszországból küldött csapatokat. A perbeszédverseny bírái e jogterület elismert szakértői, a világújrjog európai kutatóintézeteinek vezetői voltak. A Karról Lamm Vanda és Sul yok Gábor látott el bírói feladatokat; Ganczer Mónika és Kecskés Gábor pedig titkárként működött közre a szimuláció lebonyolításában.

Symposium lubilaei Facultatis laurinensis

A győri jogászképzés újraindításának tizenötödik évfordulóját a Kar nagyszabású rendezvény keretében ünnepelte meg 2010. szeptember 20–21-én. A plenáris ülést az Egyetem nemrég elkészült új aulájában tartották. Felkért szónok Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter volt. Ezt követően a Kar alapító professzorai, vezető oktatói – Bihari Mihály, Szalay Gyula, Lamm Vanda, Lenkovics Barnabás, Sente Zoltán, Gellér Balázs – tartottak előadásokat. Másnap szekcióülések keretében az egyes jogágak hazai és külföldi kiválóságai mutatták be kutatásaik legfrissebb eredményeit. A konferencián elhangzott előadások szerkesztett változatai a *Jog – Állam – Politika* című kari folyóirat különszámában jelentek meg.

„Közjó – Jóléti állam – Jó állam”

A Kar 2012. november 12–13-án nemzetközi konferenciát szervezett „*Közjó – Jóléti állam – Jó állam*” címmel, amelynek témája az államok változó szerepének bemutatása és elemzése volt a közpénzügyek egyes területein. A hazai jogi karok mellett a Bécsi Egyetem, a prágai Károly Egyetem és a római La Sapienza Egyetem kutatói tartottak angol és német nyelvű előadásokat a „jóléti állam” működésének egyes kérdéseiről és az aktuális kihívásokról.

⁴ Forrás: dfk.sze.hu.

„A magyar jogrendszer átalakítása – a kodifikáció napjainkban”

A hazai jogrendszerben 2010 óta végbement alapvető változások apropóján a Kar konferenciát rendezett 2012. december 7-én. A bevezetőt Répássy Róbert jogalkotásért felelős államtitkár tartotta, a plenáris ülésen az egyes főbb jogágakban végbement átalakulásokat Gellér Balázs, Hack Péter, Kiss György, Székely László, Szigeti Péter és Virág Rudolf elemezte. A délutáni szekcióüléseken a hazai doktori iskolák hallgatói tartottak prezentációkat.

Az UNCITRAL munkatársainak előadásai

A Kar az elmúlt években intenzív kapcsolatot alakított ki, majd együttműködési megállapodást kötött a bécsi székhelyű ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságával (UNCITRAL). Az ez alapján megvalósult projektek és események egyike volt a 2014. április 8-i konferencia, amelynek keretében Renaud Sorieul és Luca Castellani, az UNCITRAL vezető tisztségviselői mutatták be a Bizottság munkáját, több évtizedes tevékenységét.

„Egység a sokféleségben” – konferencia és könyvbemutatók

2014. május 9-én a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar konferenciát rendezett „Egység a sokféleségben – Előadások Magyarország európai uniós csatlakozásának tizedik évfordulója alkalmából” címmel. Az Egyetem és a Kar kutatói (Lévayné Fazekas Judit, Milassin László, Rechnitzer János) mellett a Külügyminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma munkatársai (Ács Vera, Traser Julianna Sára) tartottak előadást hazánk uniós tagságának egy-egy szegmenséről. Ezt követően a kari oktatók frissen megjelent kiadványai kerültek bemutatásra.

„Nemzetközi adásvételi szerződés a XXI. században”

Az egyik legutolsó kari tudományos esemény az a konferencia volt, amelyet az áruk nemzetközi adásvételéről szóló bécsi egyezmény elfogadásának a harmincötödik évfordulójára rendezett a Kar 2015. február 19-én. A témához kapcsolódó bevezető gondolatait Nemessányi Zoltán, nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős helyettes államtitkár ismertette, majd a terület hazai kiválóságai és – az említett intézményközi együttműködés alapján – az UNCITRAL munkatársai tartották meg előadásait.

Az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola által rendezett konferenciák

Az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola megalakulása óta évente rendez doktorandusz-konferenciákat („A jogállamiság 20 éve”, „Az állam és jog alapvető értékei”, „Az állam és jog alapvető értékei a változó világban”, „A jogtudomány sajátossága”), amelyek a Kar vezető oktatói által tartott plenáris előadásokkal kezdődnek, majd a jogági szekcióülések keretében a hazai kutatóhelyek és a külföldi partnerintézmények PhD hallgatói bemutathatják kutatásaik legújabb eredményeit. Az előadások szerkesztett változatait a Doktori Iskola könyv-, illetve CD-formátumban adja ki.

Winter Seminar és Batthyány Summer School

A Kar és a Batthyány Lajos Szakkollégium rendszeresen szervez elsősorban a jog, de más társadalomtudományok aktuális kérdéseit is feldolgozó angol nyelvű téli és nyári egyetemeket. A téli egyetemek

korábban a *Central European Intensive Course*, jelenleg a *Winter Seminar* nevet viselik. 2015-ben immár tizedik alkalommal került megrendezésre a *Batthyány Summer School*. A szakmai programok keretében neves hazai és külföldi szakértők tartanak előadásokat, a workshopok során a résztvevőknek is lehetőségük van kutatásaik eredményeit prezentálni. A hallgatók elsősorban Közép-Európa országaiból jönnek, de érkeztek már Indiából és Brazíliából is.

4.5. A kari kiadványok⁵

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar tudományos profiljának fontos részét képezik a különböző kiadványok. Még az önálló Intézetté válást megelőzően, 2000-ben indult útjára a *Publicationes Jaurinenses* sorozat, amelynek keretében Révész T. Mihály, Halmi Gábor, Lenkovics Barnabás, Szalay László és Szigeti Péter tankönyvei, tanulmánykötetei és monográfiái kerültek kiadásra. 2003-tól láttak napvilágot a saját gondozású annalesek; a *Fiatalkorok tanulmányai* 2003 és 2006 között Egresi Katalin szerkesztésében, a *Leviatán* 2004 és 2007 között Szigeti Péter főszerkesztőségével jelentek meg.

A kétvétenként megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójában helyezést elért dolgozatokat 2007 óta *Optimi nostri* néven publikálja a Kar. A kötetek szerkesztői Cs. Kiss Lajos, Farkas Ádám, Ganczer Mónika, Konczosné Szombathelyi Márta, Németh Imre, Smuk Péter, Sulyok Gábor, Szabados Eszter és Szoboszlai-Kiss Katalin voltak. Szintén 2007-től a Kar kiadta a tudományos fokozatot szerzett oktatók disszertációjának rövidített változatát *Opus magistrale* néven, Sulyok Gábor szerkesztésében. E sorozat keretében jelent meg 2013-ban Menyhárt Ádám *A tévedés a szerződések körében* című műve. 2008-ban és 2010-ben a Kar publikálta az oktatók rövid életrajzát és tudományos munkásságát tartalmazó *Oktatói bibliográfia* című köteteket.

A Kar tudományos megjelenésének talán legismertebb formája a *Jog – Állam – Politika* című, 2009 óta évente négy számmal megjelenő tudományos folyóirat. A periodika főszerkesztője Cs. Kiss Lajos, majd Bihari Mihály; a szerkesztőbizottság tagjai a Kar vezető oktatói. A folyóiratot a Magyar Tudományos Akadémia a legmagasabb belföldi („A”) kategóriába sorolta. 2014-től kerül kiadásra a *Studia Juridica et Politica Jaurinensis* című angol nyelvű folyóirat, amely a Kar és a Doktori Iskola közös kiadványa. Főszerkesztője Takács Péter, szerkesztője Kecskés Gábor; a szerkesztőbizottság elnöke Lévayné Fazekas Judit és Szigeti Péter.

Szép hagyománya a Karnak, hogy a professzorokat, vezető oktatókat 65. és 70. életévük betöltésekor *ünnepi kötetekkel* köszöntik. Ilyen tanulmánykötetek készültek többek között Szalay Gyula, Bihari Mihály és Verebélyi Imre születésnapja alkalmából. A Kar ezenfelül támogatja az oktatók *monográfiáinak* megjelenését is: Bartkó Róbert, Egresi Katalin, Ganczer Mónika, Kovács Gábor, Lenkovics Barnabás, Smuk Péter és Váczi Péter művei kerültek így kiadásra. Az elmúlt évek egyik legjelentősebb, kari összefogással született tudományos eredménye a Smuk Péter által szerkesztett *The Transformation of the Hungarian Legal System 2010–2013* című angol nyelvű tanulmánykötet, amely a magyar jogrendszerben 2010 után bekövetkezett változásokat elemzi. Az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola 2013-ban és 2014-ben *Doktori Műhelytanulmányok* címmel adta ki a PhD hallgatók legújabb tudományos munkáit.

⁵ A Kar publikációs tevékenységének bemutatása a dfk-online.sze.hu honlap alapján készült, amely a kari kiadványok adatbázisa.

4.6. A Kar nemzetközi kapcsolatai

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Ennek keretét egyrészt az Egyetem által kötött *ERASMUS-megállapodások* jelentik, amelyek oktatói és hallgatói mobilitást tesznek lehetővé a külföldi partnerintézmények jogi karai és a győri kar között. E körbe tartozik az Haute École EPHEC (Belgium), a Hochschule für Technik und Wirtschaft Berlin (Németország), a Karl-Franzens Universität Graz (Ausztria), a Leóni Egyetem (Spanyolország), a Masaryk Egyetem (Csehország), a Passau Egyetem (Németország), a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Románia), a Strasbourgi Egyetem (Franciaország), az Université de Picardie Jules Verne (Franciaország), az Utrechti Egyetem (Hollandia), a Varsói Egyetem (Lengyelország) és a Yıldırım Beyazıt University (Törökország).

Emellett a Kar *együttműködési megállapodások* kötésével szoros kapcsolatot épített ki a régió több jogtudományi karával, amely közös konferenciák és kutatási projektek szervezését és lebonyolítását, egyéni kutatóutak kereteinek biztosítását jelenti az intézmények között. Intenzív kapcsolat jött létre a Białystoki Egyetem (Lengyelország), a Masaryk Egyetem (Csehország), a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Románia), az Újvidéki Egyetem (Szerbia) és a Vologdai Egyetem (Oroszország) jogi karaival, jogi képzést nyújtó intézeteivel. Az előbbieken felül kiemelendő, hogy 2014-ben a bécsi központtal is működő ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságával (UNCITRAL) írt alá együttműködési megállapodást a Kar.

A szervezett kapcsolatok mellett a Kar törekszik arra, hogy a tudományos rendezvényeire, valamint a kari és a doktori iskolai képzés keretében tartott órákra *külföldi vendégelőadókat* hívjon. Az elmúlt években neves professzorok érkeztek többek között az Austria Institut für Europa- und Sicherheitspolitikól (Ausztria), a Bécsi Egyetemről (Ausztria), a Dogus Universityről (Törökország), a Göttingeni Egyetemről (Németország), a Jagelló Egyetemről (Lengyelország), a Károly Egyetemről (Csehország), a La Sapienza Egyetemről (Olaszország), a Nagoyai Egyetemről (Japán) és a Tübingeni Egyetemről (Németország). A Karal és a Doktori Iskolával folytatott többéves együttműködés elismeréseként Dr. Frank Orton, Bosznia-Hercegovina korábbi ombudsmanja, a Kar történetében első alkalommal, 2014-ben *díszdoktori (Honoris Causa doktor)* címet kapott.

ZÁRSZÓ

Ahogy látható volt, a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kara az elmúlt két évtizedben szerves fejlődés eredményeként, fokozatosan alakította ki saját infrastruktúráját, oktatói és kutatói bázisát, sokrétű kapcsolatait.

Kezdetektől fogva a Kar egyik legfőbb törekvése volt, hogy a képzés magas színvonalának biztosítása érdekében Magyarországon és nemzetközi viszonylatban is elismert kutatók, valamint nagy tapasztalattal rendelkező gyakorlati szakemberek alkossák az oktatói kar gerincét. Az MTA TK Jogtudományi Intézetének korábbi igazgatója és munkatársai, az Alkotmánybíróság egykori és jelenlegi elnöke, több tagja; nemzetközi és hazai tudományos szervezetekben, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban is magas tisztséget betöltő neves professzorok voltak a győri jogászképzés alapítói, akik jelenleg a Kar és a Doktori Iskola vezető oktatói. Emellett kiemelt célkitűzés volt a saját oktatói-kutatói állomány létrehozása a Győrben végzett hallgatók közül. A fiatal oktatók tudományos előmenetele a Kar támogatása mellett valósult és valósul meg; közülük ma már többen töltenek be vezető pozíciót.

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar nagy hangsúlyt fektet a hallgatói tehetséggondozásra is. A tanórákon felül számos lehetőség áll nyitva az egyetemi polgárok számára ismereteik bővítésére és elmélyítésére. A hallgatók és a témavezetők munkája mellett a színvonalas tudományos diákköri rendezvények, valamint a Batthyány Lajos Szakkollégium tehetséggondozó tevékenysége is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az országos tudományos diákköri konferenciákon indulók szép eredményeket érnek el.

A végzett hallgatók elhelyezkedési adatai arra utalnak, hogy a kari képzési struktúra megfelel a piac elvárásainak. Az eddig *jogász, nemzetközi igazgatás BA*, valamint *európai és nemzetközi igazgatási MA* diplomát, illetve *jogi asszisztens* oklevelet szerzett korábbi hallgatók sikerrel helyezkedtek el elsősorban Győr-Moson-Sopron Megye és az Észak-Dunántúl jogi és igazgatási ismereteket igénylő munkahelyein; remélhetőleg ez a 2014-ben indult *igazságügyi igazgatási BA*, valamint a *munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási BA* szakot végzők esetén is így lesz.

A modernkori győri jogi és igazgatási képzés húszéves története – minden nehézség ellenére – sikertörténet. Ez azonban nem kezdődhetett volna el a Kar alapítóinak – elsősorban Bihari Mihálynak, Szalay Gyulának és Szekeres Tamásnak – a kilencvenes évek elejétől végzett körültekintő és alapos munkája nélkül. A Széchenyi István Főiskola fejlődési lehetőségeit, a város és a régió adottságait sikeresen felmérve ők fektették le a későbbi jogi fakultás alapjait, amelynek eredményeként megindulhatott a győri jogászképzés 1995 szeptemberében.